
Izvještaj**Irfan Hošić**

**RETROGRAFIJA DIZAJNA:
UMJETNIČKA INTERVENCIJA U NAPUŠTENJOJ TISKARI SAVITLJIVE AMBALAŽE
POLIETILENKA
(20.-24. SRPNJA 2015., BIHAĆ, BIH)**

Retrografija dizajna petodnevni je umjetnički projekt izveden u bihaćkoj tiskari savitljive ambalaže Polietilenka. Radilo se o svojevrsnoj ljetnoj školi temeljenoj na multidisciplinarnom pristupu koja je uključivala alate kustoskih praksi, grafički dizajn, fotografiju, videografiju, a bili su uključeni studenti i studentice dizajnerskih studija u Bosni i Hercegovini (Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu, Tekstilni odsjek u Bihaću, International University Sarajevo).

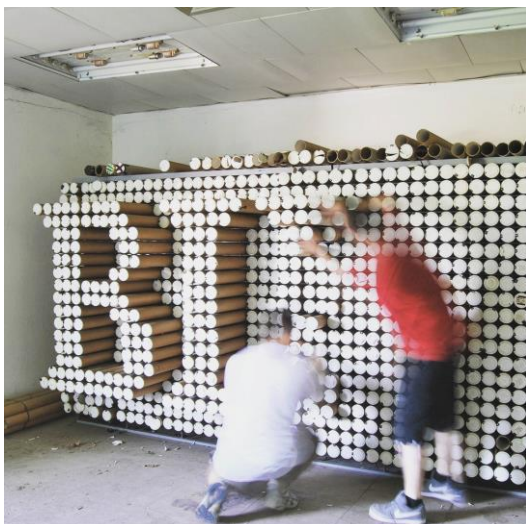
Fotografija 1. *Iz arhive tiskare savitljive ambalaže Polietilenka*

(fotografirao: Damir Midžić)

Organizacijska jedinica »Atelje«, u kojoj su nekada radili grafički dizajneri oblikujući ambalažu za lokalno i globalno tržište, poslužila je kao prostor istraživanja, promišljanja i rekreiranja nekadašnje slike dizajna u navedenoj tvornici, gradu Bihaću i širem području. Raspoloživi i napušteni materijal, te nekadašnja arhiva tvornice Polietilenka, postali su tako predmetom redizajna posredstvom likovnih tehnika kolažiranja, podslikavanja, apliciranja i asambliranja. Naime, u nedostatku boljih rješenja zbrinjavanja dragocjene arhive, čini se važnim potencijalno arhivsku građu učiniti fokusom dizajnerskog promišljanja s namjerom estetizacije preostale slike propale industrije. Pritom arhiviranje i dokumentacija postaju elementi umjetničkog vokabulara, a novonastala slika svojevrsni *hommage* Polietilenki Bihać.

Fotografija 2. Adnan Suljkanović i Ahmet Prošić:
eksperiment. u arhivi odjela za dizajn »Atelje«

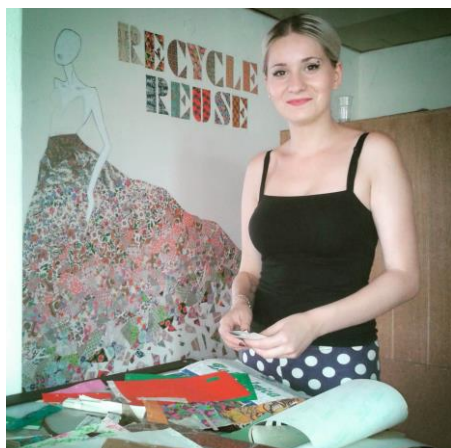
(fotografirao: Damir Midžić)

Fotografija 3. Damir Midžić u
procesu izrade rada Belle Epoque

(fotografirao: Adnan Suljkanović)

Fotografija 4. *Azra Kurbegović u procesu izrade rada Recycle, Reuse, Retro*

(fotografirao: Damir Midžić)

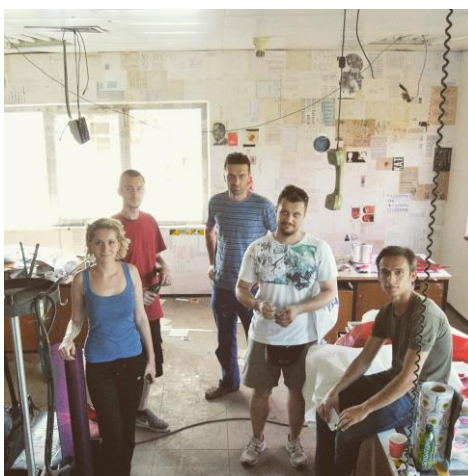
Fotografija 5. *Intervencija Adnana Suljkanovića*

(fotografirao: Damir Midžić)

U projektu su učestvovali grafički dizajneri Damir Midžić (Bihać) i Adnan Suljkanović (Sarajevo); videograf Almir Budimlić (Bihać); Senad Beganović, student grafičkog dizajna na Međunarodnom univerzitetu u Sarajevu; Ahmet Prošić, student grafičkog dizajna na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu; Azra Kurbegović, studentica tekstilnog dizajna na Tehničkom fakultetu u Bihaću; kustos projekta Irfan Hošić, nastavnik na Tekstilnom odsjeku Tehničkog fakulteta u Bihaću.

Fotografija 6. *Azra Kurbegović, Ahmet Prošić, Irfan Hošić, Adnan Suljkanović, Senad Beganović*

(fotografirao: Damir Midžić)

Kroz pet dana intenzivnog djelovanja u napuštenoj tvornici došlo je do radikalne transformacije spomenutog prostora pri čemu je uspostavljen kontakt s prošlošću. Posjetima radnika tvornice evocirana su sjećanja, a događaj je pobudio iznenađujuće velik interes javnosti i medija. Zbog velikog interesa javnosti, 29. 7. 2015. organizirano je vodstvo kroz postavku što se pokazalo svojevrsnim *finissage* cijelog događaja. Pored studenata dizajna među posjetiteljima se našla šarolika ekipa arhitekata, sociologa, umjetnika, kulturnih radnika, novinara, ali i penzioniranih radnika jedinice »Atelje«. Gosti su pritom bili upoznati s detaljima nastanka pojedinih radova, specifičnim radnim okolnostima te određenim utjecajima koji su na neki način intrigirali razvoj ideje promišljanja uloge dizajna na primjeru Polietilenke.

Fotografija 7. *Otvorena vrata i razgovor s publikom*

(fotografirao: Damir Midžić)

U planu je i izrada publikacije koja će dokumentirati cijeli događaj, a započeto je i snimanje kratkog dokumentarnog filma u suradnji s Amirom Husakom, dokumentaristom i multimedijским umjetnikom iz New Yorka.